

FORMULIER (BEANTWOORDING) RAADSVRAGEN

Datum vraag : 30 november 2016
Datum beantwoording :
Soort : Schriftelijk te beantwoorden
Vragensteller : Wouter Catsburg en Machiel Blok (ChristenUnie/SGP)
Onderwerp : rv Houtenergiestation (Dijnselhoek)

De fractie ChristenUnie/SGP is een groot voorstander van een transitie naar duurzame energie, maar dan moet de duurzaamheid ervan wel goed onderbouwd en geborgd zijn.

Wat betreft het Raadsvoorstel 16RV056 betreffende Vaststelling Bestemmingsplan Houtenergiestation Zeist, Dijnselhoek, Zeist leven er na de Ronde Tafel op 4 oktober 2016, het Debat op 27 oktober 2016 en de Expertbijeenkomst op 17 november 2016 toch nog een aantal vragen over de duurzaamheid van het beoogde houtenergiestation.

Deze hebben enerzijds betrekking op de borging van de te gebruiken duurzaam verkregen houtsnippers en anderzijds op de jaarlijks beschikbaar komende hoeveelheden houtsnippers binnen een straal van 50 km rond het beoogde houtenergiestation.

VRAGEN:

1. Wat betreft de borging van het gebruik van duurzaam verkregen houtsnippers stellen wij de volgende vragen (zie voor achtergrondinformatie Bijlage 1):
 - a. Is onze interpretatie van Par. 4.2 van Bijlage 3 bij 16RV056 correct als wij deze zo te interpreteren dat het gebruik van duurzaam geproduceerde houtsnippers, afkomstig van NTA8080 gecertificeerde bedrijven, betekent dat de gehele (productie)keten, d.w.z. van producent t/m eindgebruiker inclusief alle tussenliggende schakels, gecertificeerd dient te zijn?
 - b. Welk percentage bosbeheerders in het gebied binnen een straal van 50 km rond het beoogde houtenergiestation zijn volgens de NTA8080 gecertificeerd, en welke hoeveelheid duurzame houtsnippers kunnen deze beheerders op jaarbasis leveren?
 - c. Aangezien de NTA8080 geen concrete bepalingen bevat wat onder een duurzaam bosbeheer dient te worden verstaan, en de certificaathouder dit dus zelf dient te onderbouwen, is de vraag of Bio Forte het College gedetailleerd inzicht heeft gegeven wat onder duurzaam bosbeheer wordt verstaan. Zo ja, kan deze informatie dan gedeeld worden met de Raad? Wil het College als deze informatie ontbreekt deze dan alsnog opvragen en vervolgens ook delen met de Raad?
 - d. Kan Bio Forte garanderen dat zij voor het beoogde Houtenergiestation te Zeist uitsluitend zaken zal doen met handelaren en transporteurs die volgens de NTA8080 zijn gecertificeerd?
 - e. Is het College van mening dat Bio Forte het in Zeist te realiseren houtenergiestation volgens NTA8080 dient te certificeren? Zo ja, zijn daarover dan al concrete afspraken gemaakt en wat behelzen deze concreet?

2. Wat betreft de beschikbaarheid van de benodigde hoeveelheid houtsnippers stellen wij de volgende vragen (zie voor achtergrondinformatie Bijlage 2):
 - a. Onze fractie hecht er zeer aan dat de hoeveelheid houtsnippers die jaarlijks beschikbaar komt in het gebied met een straal van 50 km rond het houtenergiestation Zeist ruimschoots de behoefte van 6.000 – 10.000 ton/jaar dekt. De hoeveelheid energie die houtsnippers opleveren is sterk afhankelijk van het vochtgehalte. Bij natuurlijk drogen treedt broei op, wat betekent dat er ook biomassa wordt omgezet in CO2 en water. De beschikbare documenten verschaffen ons onvoldoende informatie om een goede berekening te maken. Daarom stellen wij de volgende vragen:

- Wat is het potentieel aan duurzame (gedroogde) houtsnippers dat jaarlijks beschikbaar komt uit een gebied vallend binnen een straal van 50 km rond het houtenergiestation? Hoeveel ton houtsnippers daarvan komt uit het binnen dit gebied vallende gedeelte van (wat Probos betitelt als) 'het buitengebied van oostelijk Utrecht'? Hoeveel houtsnippers komen naar verwachting uit het gedeelte dat niet samenvalt met 'het buitengebied van oostelijk Utrecht'?
 - In hoeverre is de door Probos genoemde 13.430 ton/jaar aan verse houtsnippers wat betreft energieopbrengst per ton equivalent aan de hoeveelheid energie per ton die de 6.000 – 10.000 ton/jaar, zoals hierboven benoemd, zullen leveren?
 - Kan nader gekwantificeerd worden welk gedeelte van de biomassa bij natuurlijke droging ten gevolge van broei verloren gaat?
- b. In hoeverre is de door Probos geraamde hoeveelheid van 13.430 ton/jaar voor het buitengebied van oostelijk Utrecht cijfermatig te onderbouwen dan wel zijn er wellicht andere studies die, onafhankelijk van Probos, tot vergelijkbare schattingen komen?
 - c. Deelt het College het standpunt van Ecofys (zie Bijlage 2) dat snoeihout uit de fruitteelt niet geschikt als alternatief voor houtsnippers uit bossen? Zo nee, wat zijn daarvoor dan de argumenten en hoe groot is het potentieel aan vers snoeihout afkomstig uit een regio binnen 50 km rond het houtenergiestation Zeist?
 - d. Wat betreft het verbranden van hoveniers- en tuinafval als tweede stroom voor het beoogde energiestation is de vraag in hoeverre ook hier de eis van duurzaamheid wordt gehanteerd, en zo ja, wat dan de criteria voor duurzaamheid zijn, alsook hoe groot het potentieel aan duurzaam hoveniers- en tuinafval is?

Bijlage 1:
Borging van het gebruik van duurzaam verkregen houtsnippers

Wat betreft het aspect van borging van het gebruik van duurzaam verkregen houtsnippers wijs ik op het volgende:

In Bijlage 3 bij het Raadsvoorstel 126RV056 wordt in Par. 4.2 gesteld dat er alleen gebruik wordt gemaakt van leveranciers die houtsnippers hebben verkregen op een duurzame wijze. Een leverancier zal hiertoe moeten voldoen aan de NTA 8080. Dit betreft een Nederlandse Technische Afspraak, die is opgesteld door de werkgroep 'Duurzaamheidscriteria voor biomassa', onder leiding van het Nederlands Normalisatie-instituut (NEN). Deze NTA 8080 geeft de criteria voor de duurzaamheid van biomassa ten behoeve van energiedoelinden ... enz. Voor meer info wordt verwezen naar www.nta8080.nl. Op deze website kan worden doorgelinkt naar: <http://www.qsbv.com/en/29/nta8080-certificering>, waar o.a. staat:

Sustainability of biomass

The sustainability of biomass depends on the entire production, trade and consumption supply cycle. The sustainability is determined for example by the cultivation method, the processing, the transport within the supply chain, the energy generation and possible competition with food crops. The Better Biomass (NTA 8080) scheme applies to the whole spectrum, including solid, liquid and gaseous biomass.

The work group 'Sustainability criteria for biomass' has made a Netherlands Technical Agreement under the leadership of the Netherlands Standardisation Institute (NEN), namely the NTA 8080. This NTA 8080 gives the criteria for the sustainability of biomass for energy purposes. These criteria are based on the well-known Cramer criteria. The criteria from the NTA 8080 are relevant to:

- reductions in greenhouse gas emissions,
- competition with food and/or other local applications,
- biodiversity,
- environment, welfare and well-being

Better Biomass (NTA 8080) certification is recognized as a voluntary scheme by the European Commission for demonstrating compliance with the sustainability criteria of Directives 98/70/EC and 2009/28/EC.

Verder is het mogelijk via een link op de NTA8080 website een register van gecertificeerde bedrijven te raadplegen (zie: <http://www.betterbiomass.com/nl/certificaathouders/>). Het gaat dan om producers, processors, traders en endusers.

Bijlage 2: Hoeveelheid houtsnippers die beschikbaar komen voor het houtenergiestation Zeist, Dijnshoek te Zeist

- In Paragraaf 4.2 staat: Om het lokale gebruik vast te leggen wordt daarnaast door Bio Forte als eis gehanteerd dat de transportafstand maximaal 50 km mag bedragen.
- In een gesprek met een medewerker van Bio Forte stelde deze dat in de praktijk niet te garanderen is dat de houtsnippers die in het Houtenergiestation te Zeist verband zullen worden ook daadwerkelijk afkomstig zullen zijn uit een gebied met een maximale transportafstand van 50 km tot het houtenergiestation. Dit omdat de handelaar waarvan Bio Forte de houtsnippers niet alleen uit dit gebied maar ook van elders zal betrekken.

Dit maakt het des te meer noodzakelijk dat het gebied binnen een straal van 50 km rond het energiestation (meer dan) voldoende houtsnippers zal opleveren in vergelijking tot de jaarlijkse behoefte van het beoogde houtenergiestation in Zeist.

- De Stichting Probos stelt in een in 2012 uitgebracht rapport ("Groen goud uit landschapsonderhoud", Haalbaarheid voor een regionale biomassa-markt in het oostelijk deel van Utrecht) dat 13.430 ton/jaar aan verse houtsnippers beschikbaar komen (zie ook par. 4.2 in bijlage 3 bij 16RV056). Bekend is dat verse snippers een vochtgehalte hebben van ruim 50% en bij voorkeur moeten worden gedroogd tot vochtgehalten onder 30%.

In genoemd rapport wordt de geraamde hoeveelheid van 13.430 ton/jaar ook niet cijfermatig onderbouwd.

- In Bijlage 9 bij 16RV056 (Nota zienswijzen en ambtshalve wijzigingen bestemmingsplan) wordt bij Vraag 2.2 (Tekort brandstof) gesteld: 'Gezien de beschikbaarheid aan biomassa (zie hierboven onder 2.1) wordt geen tekort aan brandstof verwacht. Nu al is een samenwerking beoogd met een leverancier die per jaar bijna 300.000 ton biomassa omzet. Het houtenergiestation in Zeist zal 5.000 - 10.000 ton per jaar gaan verbruiken.' Dit antwoord bevredigt allerm minst zolang niet duidelijk is welke biomassa (met welke energie-inhoud) de beoogde leverancier verhandelt, en of deze hoeveelheid afkomstig is uit duurzaam beheerde bossen. Verder zij opgemerkt dat in Bijlage 3 bij 16RV056 als ondergrens voor de benodigde hoeveelheid houtsnippers een hoeveelheid van 6.000 ton/jaar wordt genoemd.

- Als alternatieve houtbron voor houtsnippers uit bossen wordt ook wel gewezen op snoeihout uit de fruitteelt. In een door Ecofys uitgevoerde studie 'Biomassapotentieel Provincie Utrecht' (2011) wordt (op pag. 23) de hoeveelheid vers snoeihout voor de gehele provincie Utrecht geschat op 10.700 ton/jr. Als groot probleem van deze houtbron noemt Ecofys dat het snoeihout te vies is (bladeren, zand, stenen) waardoor het niet geschikt blijkt voor verbranding.

- Bijlage 3 bij 16RV056 noemt in par. 4.2 als tweede stroom hoveniers- en tuinafval. Het marktaanbod hiervan zou (eveneens) zeer groot zijn, terwijl er nog geen sprake is van hoogwaardige toepassingen.

- Het drogen van verse top- en takkenhout uit bossen kan op twee manieren plaatsvinden: natuurlijke droging aan de lucht of geforceerde droging in een droger.

Bij natuurlijke droging treedt broei op als gevolg van omzetting van biomassa door micro-organismen wordt omgezet. Er gaat dus biomassa verloren.

Geforceerde droging kost energie. Het is zeer de vraag of hiervoor duurzaam opgewekte energie wordt gebruikt. M.a.w. geforceerd drogen betekent waarschijnlijk extra CO₂ uitstoot.